

Raadsvoorstel

Onderwerp   Lokaal Plan van Aanpak 2025 versterkingsopgave gemeente Groningen
Steller/telnr.   André Westerveld/0611868455   Bijlagen 1

Registratienummer 291187-2024

Classificatie   Openbaar   Geheim   Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder   Jongman

Langetermijn agenda (LTA)   LTA ja: Maand december   Jaar 2024
Raad   LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het Lokaal Plan van Aanpak 2025 voor de versterkingsopgave in de gemeente Groningen vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken via lokaleregelgeving.overheid.nl en in werking te laten treden op 1 januari 2025.

Samenvatting

Het Lokaal Plan van Aanpak (LPA) 2025 beschrijft de versterkingsprojecten in onze gemeente en prioriteert de adressen die moeten worden versterkt of nog moeten worden onderzocht op aardbevingsbestendigheid (opname en beoordeling). Dit LPA is een actualisatie van het LPA 2024 dat op 20 december 2023 door uw raad is vastgesteld. Binnen de kaders van de versterkingsopgave en van de beschikbare capaciteit voor de hele aardbevingsregio is het LPA onze opdracht aan de uitvoeringsorganisatie voor de versterkingsopgave, de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Het LPA beschrijft de werkzaamheden en volgorde van de versterkingsopgave in onze gemeente. De NCG is als uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In onze gemeente ligt een grote opgave om woningen en andere gebouwen te onderzoeken en zo nodig aardbevingsbestendig te maken. We zijn als gemeente opdrachtgever voor de versterkingsopgave. Dit is wettelijk vastgelegd in artikel 13g van de Tijdelijke wet Groningen die op 1 juli 2023 in werking is getreden. Hierin staat dat de gemeenteraad een programma van aanpak dient vast te stellen op basis van de risicoprofielen met daarin een prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven. In het Lokaal Plan van Aanpak (LPA) 2025 hebben we in overleg met de uitvoeringsorganisatie NCG bepaald welke activiteiten we het komende jaar willen en kunnen doen. Dit LPA is een actualisatie van het LPA 2024 dat op 20 december 2023 door uw raad is vastgesteld.

Kader

In 2019 is een begin gemaakt om de versterking van gebouwen in Groningen van privaat naar publiek te brengen. Hiervoor is in 2019 het Besluit inzake versterking van gebouwen van kracht geworden. Met dit besluit is een tijdelijk handelingskader gecreëerd waarbij de NAM op afstand is geplaatst. In artikel 6 van dit besluit is aangegeven dat de gemeenteraad het LPA kan vaststellen, maar ook kan beslissen dat het college van B&W het LPA in het vervolg kan vaststellen. In onze gemeente is afgesproken dat de vaststelling van het LPA in de gemeenteraad plaatsvindt.

Om te zorgen dat de versterkingsoperatie formeel publiek wordt gemaakt is wetgeving nodig. De Tijdelijke wet Groningen die daarin moet voorzien is op 1 juli 2023 in werking getreden. Het Besluit inzake versterking van gebouwen uit 2019 is hierin opgegaan.

Sinds 1 januari 2020 is er één publieke uitvoeringsorganisatie voor de versterkingsopgave; de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). De uitvoeringsorganisatie valt onder het ministerie van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Op 25 april 2023 kwam het kabinet met een reactie op het rapport van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen. Deze reactie heet: Nij Begun: op weg naar erkenning, herstel en perspectief. Naast excuses aan alle gedupeerden door de gaswinning bestaat de reactie van het kabinet uit 50 maatregelen grotendeels gericht op het milder, makkelijker en menselijker maken van het schadeherstel en de uitvoering van de versterking. De uitwerking en implementatie van deze maatregelen is in volle gang.

De Eerste Kamer heeft op dinsdag 16 april 2024 het besluit genomen de gaswinning in Groningen definitief te stoppen.

In het coalitieakkoord 2022-2026 benoemen we als gemeente al nadrukkelijk dat onze inwoners een lokale overheid verdienen die pal voor ze staat. Het blijft belangrijk dat we opkomen voor de belangen van onze inwoners en het steunen in het hele proces van versterken en vernieuwen.

Argumenten en afwegingen

Voortgang LPA 2024

Onderstaand overzicht geeft onze prioritering weer (kolom 'Aantal adressen gepland in LPA 2024') en de gerealiseerde aantallen (dus naar mijlpaal 7 of verder) tot en met 1 oktober 2024. Daarnaast worden ook de gerealiseerde aantallen weergegeven van adressen die niet opgenomen zijn in het LPA 2024. Dit is mogelijk doordat bijvoorbeeld versterkingsadviezen eerder zijn geleverd dan verwacht en de adressen met de betreffende adviezen dus ook eerder opgepakt zijn.

Adressen gemeente Groningen voor O&R	Aantal adressen gepland in LPA 2024	Gerealiseerd op 1 oktober 2024	Gerealiseerd op 1 oktober 2024 (niet LPA 2024)	Totaal gerealiseerd op 1 oktober 2024
Garmerwolde	8	4	7	11
Meerstad	1	0	0	0
Harkstede	0	0	0	0
Lageland	7	4	0	4

Lellens	3	0	0	0
Sint Annen	7	6	3	9
Ten Boer	179	133	48	181
Ten Post	48	23	8	31
Thesinge	17	10	3	13
Winneweer	5	2	0	2
Woltersum	16	6	4	10
Totaal dorpen	291	188	73	261
Stad Groningen	318	144	792	936

De tabel laat zien dat de geplande aantallen voor sommige dorpen al gehaald zijn en voor andere dorpen bijna. Daarmee ligt de voortgang van het LPA 2024 op schema en de verwachting is dat voor de overige dorpen de geplande aantallen voor 2024 ook gehaald zullen worden. Voor de stad Groningen geldt zelfs dat het geplande aantal ruim overschreden is. Dit heeft vooral te maken met het grote aantal versterkingsadviezen dat in 2024 geleverd is en dat veel adressen in de stad direct op norm konden worden verklaard.

Uitgangspunten LPA 2025

Bij het opstellen van het LPA 2025 hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. De focus verschuift steeds meer van voorbereiding naar uitvoering. We proberen de capaciteit voor uitvoering optimaal te benutten en blijven bij de NCG aandringen op voortgang en inzage daarin. Waar een integrale samenwerking kan, maken we dit mogelijk.
2. We werken zoveel mogelijk gebiedsgericht, maar houden daarbij rekening met de fysieke belastbaarheid van een buurt of dorp.
3. We staan naast onze inwoners. Dit betekent bijvoorbeeld:
  - We adviseren onze inwoners over de beschikbaarheid van subsidies, voorzieningen en andere (verduurzamings)kansen, bijvoorbeeld vanuit Nij Begun.
  - We houden in Woltersum, Ten Boer en Ten Post, samen met onder andere de NCG en IMG, inloopspreekuren voor bewoners die vastlopen of vragen hebben.
4. Duidelijkheid over de veiligheid van onze inwoners staat voorop:
  - Op woensdag 25 september jl. heeft uw raad van de NCG uitleg gekregen over het aantal ontbrekende versterkingsadviezen. Op dat moment hadden ongeveer 200 adressen in onze gemeente nog geen rapport waaruit blijkt of de woning (on)veilig is. Daarmee heeft de NCG een forse inhaalslag gemaakt en verwacht zij voor het einde van dit jaar nog eens 140 adressen duidelijkheid te kunnen geven. Als gemeente vinden we het belangrijk dat ook de laatste 60 adressen zo snel mogelijk uitsluitel krijgen. Dit onderwerp staat dan ook hoog op de agenda van het halfjaarlijkse overleg dat uw raad en het college met de NCG over de voortgang van het LPA hebben.
5. NCG heeft, als gevolg van extra toebedeelde taken uit Nij Begun, een diepteanalyse uit laten voeren naar de haalbaarheid van het afronden van de versterkingsoperatie in 2028 en verwacht dat de beoogde afronding in 2028 niet voor alle gebouwen haalbaar is. Om die reden wil de NCG twee keer per jaar haar plannings herijken (zogenoemde 'rolling forecast') en hierover in gesprek met alle betrokken partijen. De impact hiervan op de voortgang van de versterking, en dus op de bewoners, is nog onduidelijk en vraagt dus om zorgvuldige communicatie en het vinden van een goede balans tussen snelheid en sociaal rendement. Uw raad, maar ook het college, blijft daarom de voortgang van de versterking en de impact die het heeft op onze inwoners en plannings kritisch volgen. We gaan daarover op meerdere momenten en zo vaak als nodig met de NCG in gesprek. Het is inmiddels vaste gewoonte dat college en raad in ieder geval halfjaarlijks met de NCG in gesprek gaan over de versterkingsvoortgang.

Restopgave adressen naar Ontwerp & Realisatie

Wanneer na een opname en de beoordeling van een gebouw blijkt dat deze niet voldoet aan de norm, volgt er een versterkingsadvies. Het adres gaat dan over naar Ontwerp & Realisatie (O&R) en begint dan bij mijlpaal 7. Er wordt binnen deze fase gekeken welke maatregelen er nodig zijn om het gebouw op norm te krijgen. De capaciteit binnen O&R is beperkt, waardoor er tot nu toe bij het opstellen van het LPA een regionale verdeling voor de uitvoeringscapaciteit werd afgesproken. Voor 2025 is de situatie anders. Op het moment van schrijven van dit LPA (oktober 2024) moeten in onze gemeente nog een kleine 200 versterkingsadviezen opgeleverd worden. De NCG

verwacht het merendeel van die adviezen, circa 140 (70%), voor het einde van 2024 nog te verstrekken. Veel van deze adressen kunnen in dat geval ook nog in 2024 naar mijlpaal 7 gebracht worden. Daarmee resteert er voor 2025 een beperkte voorraad 'mijlpaal 7 adressen'. Dit aantal ligt met 205 adressen ruim onder de maximale capaciteit, zodat er geen prioritering meer aangebracht hoeft te worden en deze adressen allemaal in 2025 naar O&R kunnen.

Het onderstaande overzicht (peildatum 1 oktober 2024) laat per dorp de restopgave zien van adressen die in 2025 nog naar O&R gebracht zullen worden. Het gaat hierbij om adressen die nieuw in uitvoering komen bij O&R. Projecten die al in 2024 zijn gestart lopen gewoon door.

Dorp	Aantal adressen naar O&R in 2025
Engelbert	1
Garmerswolve	36
Harkstede	12
Lageland	5
Lellens	1
Sint Annen	7
Ten Boer	26
Ten Post	4
Thesinge	14
Woltersum	1
Stad Groningen	98
Totaal	205

Jaar 2025 en daarna: focus op mijlpaal 8, 9 en hoger

Nu de voorraad voor mijlpaal 7 nog slechts uit een restopgave bestaat, verschuift de focus van de versterking naar de mijlpalen 8 en 9 en verder. In fase 8 en 9 wordt er een definitief ontwerp gemaakt voor het versterken van de woning, op basis van de wensen van de bewoner. Ook moet er veel geregeld worden, zoals het aanvragen van de benodigde vergunningen, het selecteren van de aannemer en het organiseren van tijdelijke huisvesting. Vervolgens wordt er een uitvoeringsplan opgesteld.

Mijlpaal 8 wordt geslagen als het uitvoeringsplan gereed is en met de bewoner besproken kan worden. Is de bewoner akkoord met het definitieve ontwerp en het uitvoeringsplan, dan volgt een definitief versterkingsbesluit. Hierin worden ontwerp en uitvoeringsplan vastgelegd, zodat gestart kan worden met de bouwwerkzaamheden. Mijlpaal 9 wordt geslagen als het versterkingsbesluit definitief en gedeeld is met de bewoner.

Mijlpalen 8 en 9 vereisen veel in de logistiek en de communicatie. Er moet immers veel met de betreffende bewoner afgestemd worden en er moet ook gecommuniceerd worden met bijvoorbeeld aannemers en de gemeente. Dit kost tijd en brengt ook risico's op vertraging met zich mee. Een bewoner kan bijvoorbeeld zelf besluiten te wachten, omdat hij graag de versterking wil combineren met de verduurzaming of om persoonlijke redenen nog wil wachten met de versterking. Ook kan het aanvragen van vergunningen langer duren dan gepland of kan een aannemer de versterking nog niet in zijn planning passen.

De planning voor de uitvoering is dus kwetsbaar. Doorlooptijden kunnen soms in korte tijd behoorlijk veranderen. Nu een concrete planning geven qua aantallen voor latere mijlpalen, denk aan mijlpaal 10 (het starten van de bouw) en mijlpaal 11 (voltooien van de bouw), lukt de NCG nog niet. De verwachting is dat, naarmate de uitvoering vordert, planningsstabiel worden en er meer concrete aantallen gegeven kunnen worden. Om toch een doorkijk te geven in wat er in uitvoering zal gaan het komende jaar, is er door de NCG in het overzicht hierna (peildatum 1 oktober 2024) een prognose gegeven van de geplande aantallen voor mijlpaal 8 en 9 in 2025. Voor een deel is er sprake van een overlap tussen deze twee aantallen, omdat de doorlooptijd tussen beide mijlpalen vaak relatief kort is. Dit betekent dat een adres dat in 2025 naar mijlpaal 8 gaat, waarschijnlijk in hetzelfde jaar ook mijlpaal 9 kan halen. Hierna kunnen dan de voorbereidingen beginnen voor het daadwerkelijk versterken van het pand of de woning (mijlpaal 10 en 11).

Daarnaast zal in het halfjaarlijkse overleg tussen uw raad, college en de NCG gaandeweg ook de voortgang op mijlpalen 10 en 11 een steeds prominentere plek krijgen, bij voorkeur vertaald in betrouwbare voortgangsrapportages en prestatieafspraken.

<i>Gepland aantal adressen in 2025</i>	
<i>Mijlpaal 8</i>	475
<i>Mijlpaal 9</i>	570

Relatie LPA met Meerjaren versterkingsplan en diepteanalyse

Om voor het gehele versterkingsprogramma voor alle gemeenten zicht te krijgen op de uitvoering zijn de Lokale Plannen van Aanpak sinds 2021 gekoppeld aan een Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) dat door de NCG wordt beheerd. Het MJVP heeft als doel om op de schaal van het hele aardbevingsgebied, op basis van lokale programma's van aanpak van de vijf aardbevingsgemeenten, sturing te geven aan de uitvoering en de planning van de versterkingsoperatie. Daarbij was steeds het uitgangspunt dat de versterking eind 2028 moet zijn afgerond.

De NCG heeft echter dit jaar, zoals eerder al genoemd, een diepteanalyse gedaan naar de haalbaarheid van het afronden van de versterking in 2028 en verwacht dat het merendeel van de versterkingsopgave eind 2028 is afgerond, maar dat de beoogde afronding niet voor alle gebouwen haalbaar is. De NCG geeft als belangrijkste oorzaken het toegenomen aantal gebouwen dat versterkt moet worden en de extra werkzaamheden die het vanuit Nij Begun in de versterking moet meenemen, zoals woningisolatie en duurzaam herstel. In de diepteanalyse staan ook maatregelen die de voortgang van de versterking kunnen helpen. De staatssecretaris heeft in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat de NCG met deze maatregelen aan de slag kan. Tegelijk is van een aantal maatregelen nog niet precies bekend wat de precieze impact is op bewoners en plannings. Om die reden wil de NCG niet langer vasthouden aan 'harde' plannings, maar op basis van jaarlijks onderzoek blijvend met elkaar in gesprek over de versterkingsvoortgang en de ontwikkelingen die hier invloed op hebben. In het LPA 2025 wordt nadrukkelijk benoemd hoe college en raad dit willen invullen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De versterkingsopgave is complex en vraagt om heldere communicatie met onze inwoners. Het LPA biedt de inwoners weliswaar niet op adresniveau, maar wel op woonplaatsniveau inzicht en houvast over de voortgang van de versterkingsaanpak. We willen als gemeente draagvlak creëren door een breed scala aan communicatiemiddelen in te zetten en nog meer maatwerk te leveren door proactief zowel gebiedsgericht als individueel met bewoners te communiceren. In het LPA 2025 is hier een hoofdstuk aan gewijd.

Een belangrijke rol in de communicatie met onze inwoners is weggelegd voor de drie inlooppunten in Ten Post, Ten Boer en Woltersum waar gemeente, NCG en IMG samen optrekken. Daarnaast is er op lokaal niveau regelmatig overkoepelend overleg met dorpsbelangen en de diverse dorpsstafels.

In 2024 is er binnen het team Versterken & Vernieuwen ook een aardbevingsconsulent aangesteld. Deze persoon kan bewoners ondersteunen in hun processen rondom schadeherstel, versterking en verduurzaming. Dit is met name een procesmatige, bemiddelende, bouwkundige en juridische ondersteuning en onderscheidt zich daarmee van de sociaal-emotionele ondersteuning die de aardbevingscoaches van het WIJ-team bieden. Bewoners kunnen de aardbevingsconsulent en -coaches zelf benaderen, maar het team van V&V biedt de mogelijkheid tot dit contact ook proactief aan.

Vanaf het moment dat een adres onderdeel is van het vastgestelde LPA, is de NCG als uitvoeringsorganisatie formeel verantwoordelijk voor de communicatie over het versterkingsprogramma. Dat neemt niet weg dat we zoveel mogelijk kiezen voor een integrale bewonerscommunicatie vanuit gemeente en de NCG door inwoners per project, gebied of groep adressen te informeren over wat het LPA voor hen betekent.

Financiële consequenties

Geen. De uitvoeringsorganisatie NCG wordt gefinancierd door het Rijk.

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) beoordeelt alle gemeentelijke Lokale Plannen van Aanpak en dus ook het LPA 2025 van de gemeente Groningen. De NCG toetst het LPA 2025 op de gemaakte afspraken. De gemeenteraad stelt het LPA 2025 vast. Deze drie trajecten lopen gelijktijdig met elkaar op. Indien onverhoopt uit de toetsing toch nog aanwijzingen komen die noodzaken tot substantiële aanpassing van het LPA, dan komen wij daarvoor uiteraard bij uw raad op terug.

Tussentijdse sturing op de voortgang van het LPA vindt plaats in de Lokale Stuurgroep Versterken & Vernieuwen waarin wij als gemeente vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is het inmiddels goede gewoonte dat uw raad halfjaarlijks (februari en september) met de NCG in gesprek gaat over de voortgang van het LPA.

Het LPA 2025 wordt na vaststelling door uw raad op de website [versterkenenvernieuwen.groningen.nl](https://www.versterkenenvernieuwen.groningen.nl) geplaatst. Ook wordt het raadsbesluit bekend gemaakt via [lokaleregelgeving.overheid.nl](https://www.lokaleregelgeving.overheid.nl).

Lange Termijn Agenda

December 2024.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

wnd. burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.